

meget store, store og mindre amter være belastet med skævheder, idet de største amter må suge uforholdsmæssigt mange tillægsmandater til sig.

Den valglovsreform, der nu arbejdes med, og som i alt væsentligt går ud på ændring af opstillingskredsens antal og størrelse, bør kun betragtes som en midlertidig ordning, gennemført på grund af tidnød. En gennemgribende valglovsrevision bør snarest foretages og hertil foreslår mindretallet følgende skitser:

SKITSE I: Valglov uden tillægsmandater.

Danmark opdeles i maksimum 10 valgområder eller storkredse. Hvert valgområde tildeles et i forhold til vælgertallet afpasset antal folketingsmedlemmer, som vælges ved valg inden for området. Der foretages ingen udjævning mellem områderne, tillægsmandater findes ikke. Dette system, som med modifikationer kan kaldes det „norske“ eller det „svenske“ system, vil sikre partierne tilnærmelsesvis repræsentation i folketinget i forhold til deres stemmetal i hele landet og i hvert fald ikke være belastet med større (om end andre) skævheder end det nuværende system. Det sikrer samtidig, at man fra hvert område bliver repræsenteret ved i området opstillede kandidater, og at der ikke som nu forekommer tilfælde, hvor stemmer afgivet i et amt giver valg i et andet, ja, hvor stemmer afgivet i én landsdel giver mandat i en helt anden. Valgsystemet bliver overskueligt og mandatudvælgelsen forståelig for vælgerne.

Forslagsvis kunne landet opdeles således:

Område	Vælgere	Mandater
Hovedstaden.....	566.000	29
København-		
Frederiksborg amt.	524.000	28
Vestsjælland-		
Roskilde amt.....	251.000	14
Storstrøms-Bornholms		
amt.....	201.000	13
Fyn.....	285.000	15
Nordjyllands amt.....	294.000	15
Østjyllands amt.....	337.000	17
Vestjyllands amter.....	406.000	24
Vejle-Sønderjylland.....	344.000	20
Tilsammen.....	3.208.000	175

Stemmetallene er for oversigtens skyld afrundede.

SKITSE II: Valg i enkeltmandskredse med tillægsmandater.

Landet inddeles i et antal opstillingskredse (valgkredse) af nogenlunde samme størrelse, hvad vælgertal angår. I hver kreds vælges et folketingsmedlem, således at den kandidat, der får det største stemmetal, umiddelbart erklæres for valgt. Der sikres et antal tillægsmandater, stort nok til at imødekomme grundlovens krav om ligelig repræsentation af de forskellige politiske anskuelser i befolkningen. Tillægsmandaterne fordeles på partierne efter en landsliste, opstillet af partiernes hovedbestyrelser eller landsmøder.

Mulig variant af denne skitse:

Hver vælger får to stemmer og afgiver den ene på en kandidat i kredsen, den anden på et partis landsliste (det „tyske“ system).

Det må under alle omstændigheder anses for nødvendigt, at valglovsændringen med tilpasning af det hidtidige system på den nu gældende amtsinddeling betragtes som midlertidig, og at der tages fat på arbejdet med en grundigere valglovsændring. Dette arbejde bør påbegyndes i udvalget, når det foreliggende valglovsforslag er færdigbehandlet af folketinget.

Mindretallet beklager, at de af ministeren og af udvalget tiltrådte ændringsforslag vedrørende syges og andres adgang til at afgive stemme kun delvis løser problemet med hensyn til syges udøvelse af stemmeretten. Det bør tilstræbes, at også syge, der henligger i hjemmet, kan komme til at afgive stemme under betryggende former, så meget mere som disse vælgere i mange tilfælde opholder sig hjemme, fordi der mangler plads på sygehusene. Mindretallet har ikke formået at udarbejde ændringsforslag herom, da problemet er administrativt kompliceret, men forbeholder sig at vende tilbage til sagen.

Mindretallet tilslutter sig forslaget om de ændrede bestemmelser vedrørende sideordnet opstilling. Da det må anses for at være en dårlig ordning, at kandidaterne i en amts- eller storkreds principielt opføres på stemmesedlen i alfabetisk orden, foreslås det dog, jfr. nedenstående underændringsforslag nr. 4, at partiernes amtsorganisationer får adgang til at bestemme, i hvilken række-